ТЕМА № 5: «Основи гігієни праці та виробничої санітарії»

Тема уроку № 25: «Засоби індивідуального і колективного захисту від небезпечних і шкідливих виробничих факторів»

З метою запобігання або зменшення впливу на працюючих шкідливих і небезпечних виробничих чинників застосовують засоби колективного та індивідуального захисту.

Засоби захисту працюючих за призначенням поділяються на дві категорії**:**

• засоби колективного захисту;

• засоби індивідуального захисту.

Засоби колективного захисту призначені для:

• нормалізації повітряного середовища виробничих приміщень і робочих місць (вентиляція, кондиціонування, опалення, автоматичний контроль і сигналізація);

• нормалізації освітлення виробничих приміщень і робочих місць (джерела світла, освітлювальні прилади, світлозахисне обладнання, світлофільтри);

• захисту від іонізуючих, інфрачервоних, ультрафіолетових, електромагнітних, лазерних, магнітних та електричних полів (огородження, герметизація, знаки безпеки, автоматичний контроль і сигналізація, дистанційне керування тощо);

• захисту від шуму, вібрації (огородження, звукоізоляція, віброізоляція);

• захисту від ураження електричним струмом (різні види огородження, захисне заземлення, автоматичне відключення, дистанційне керування);

• захисту від дії механічних факторів (огородження, автоматичний контроль і сигналізація, знаки безпеки);

• захисту від хімічних факторів (огородження, герметизація, вентиляція та очищення повітря, дистанційне керування, знаки безпеки);

• захисту від високих і низьких температур навколишнього середовища (огородження, автоматичний контроль і сигналізація, термоізоляція, дистанційне керування).

Створення на робочому місці сприятливих і безпечних умов праці тісно пов'язане із забезпеченням робітників спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту.

Засоби індивідуального захисту, залежно від призначення, поділяються на такі:

• ізолюючі костюми (пневмокостюми, скафандри);

• засоби захисту органів дихання (протигази, респіратори, пневмошоломи, пневмомаски) (рис. 1а,1б);

Рис.1а. Засоби захисту органів дихання:
фільтрувальний протигаз; шланговий протигаз; напівмаска

Рис.1б. Респіратори: а) Р-2; б) У-2К; в) «Пелюсток»; г)РПГ-67; д)РУ-60М

• спеціальний одяг (комбінезони, куртки, штани, костюми, халати, плащі, кожухи, фартухи, жилети, нарукавники);
• спеціальне взуття (чоботи, черевики, боти, бахіли) (рис. 2);

Рис.2. Взуття спеціальне

• засоби захисту рук (рукавиці, рукавички) (рис. 3);

Рис.3. Засоби захисту рук: рукавиці спеціальні

• засоби захисту очей (захисні окуляри) (рис. 4);

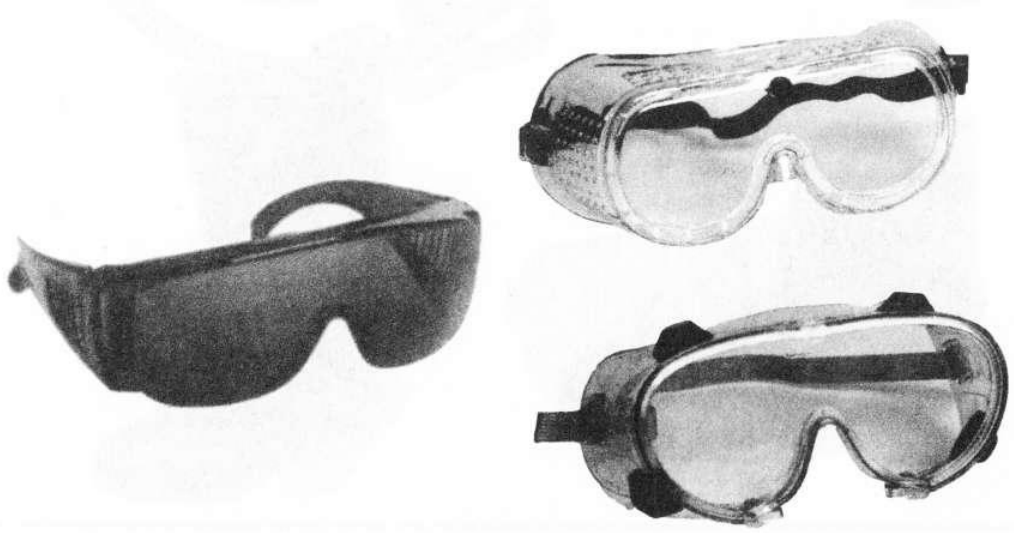

Рис.4. Засоби захисту очей: захисні окуляри

• засоби захисту обличчя (захисні маски, захисні щитки);

• засоби захисту голови (каски, шоломи, шапки, берети) (рис. 5);

Рис.5. Засоби захисту голови

• засоби захисту від падіння з висоти тощо (запобіжні пояси, діелектричні килимки, ручні захвати, маніпулятори) (рис. 6);

Рис.6. Запобіжний пояс

•засоби захисту органів слуху (протишумові шоломи, навушники, вкладиші-«беруші») (рис. 7);

Рис.7. Засоби захисту органів слуху

• захисні дерматологічні засоби (різні змиваючі розчини, пасти, креми, мазі).

Спецодяг і спецвзуття мають забезпечувати захист робітника та зберігати його працездатність. Назви спецодягу, спецвзуття мають відповідати назвам небезпечних і шкідливих факторів, від яких вони захищають.

Спецодяг і спецвзуття повинні зберігати свої гігієнічні та експлуатаційні властивості протягом усього часу експлуатації при дотриманні умов їх використання та догляду за ними.